

SUNUŞ

Kıymetli ‘‘Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi’’ okurları, birbirinden farklı tanımlarla tarif edilen tarih kavramını doğru algılama ve genç kuşaklara doğru aktarmada dikkat edilmesi gereken birkaç husus bulunmaktadır. Bu hususları en kesif şekilde ifade edebilmek adına birkaç soru ve cevap ışığında düşüncelerimi sizlere aktarma temennisi içerisindeyim.

1-Genel olarak Tarihi doğru anlamada önerilerimiz hususunda: sağlam bir metod bilgisi; siyasi iktidar veya fikir akımlarından hiç birisine tam olarak bağlı olmamak. Kendini, Türk Devletinin varlığı ve birliği esasında tamamen bağımsız hissetmek. İktidardakiler değişir ama gerçek değişmez. Hele cumhuriyet tarihine bakış açısı da çok önemlidir veya durduğu yer seni yanıltabilir.

2-Türk tarihçiliğinin günümüzdeki sıkıntıları hususunda: tenkid/eleştiri noksanlığı başta gelmekle birlikte, birçok konuda ‘‘mahalleli’’ olmanın ötesine geçilememesi. Hele Türkistan Türk cumhuriyetlerine ve onların tarihlerine bakış, hayli önemlidir. Bu konuda tamamen yukarda ve hepsine ‘‘Türk’’ bakış açısı esasında eşit duramamak.

3- Modern tarihçilik içinde Türk tarihçiliğinin yeri hususunda: Hiç de fena değildir. Ancak ‘‘modern’’ demek bana anlamsız geliyor; yoksa 30 senede bir ‘‘modern’’ler, algılayan kişiye göre değişiyor. Oysa tarihte değişmeyenlerin de olması gerekir, tarihçiler kendi bakış

veya bilgi alanlarına, algılamalarına göre modernini kullanıyor ki evrensel gerçekle ilgisizdir. Çünkü bu “modern” kavramı Batı’da yani Avrupa’da ancak XIX.yy’ da ortaya çıkmıştır.

4- *Türk tarihçiliğinin Türk dünyasına bakışı hususunda:* Geniş ufuklu bakmalıdır? Mahalli sanılardan vazgeçilmeli, olaylar oluşumlar her devrin kendi ölçüleriyle yorumlanıp görülmelidir. Bir de fazla dipnot hastalığı seziyorum; şöyle ki eski tarihçilerde de ne kadar çok dipnotu olursa o kadar ilimsel olur diye bir kanaat vardır. Oysa dipnot sadece gerekli yerlerde ve etkili şekilde kullanılmalıdır.

5- *Tarihçiliğimizde akademik dergilere düşen görevler hususunda:* Akademik dergileri ben çok yararlı buluyorum, çünkü çoğu resmi derginin belli inanç veya düşünce yapısındaki üyeleri, makaledeki yeni fikirleri yadırgıyor ve makale yayınlanmıyor. Bir de görüşüne başvuru veya başvuru olanların dünya biliminden habersiz oluşu da etkiliyor. Bu tür olaylar benim unvan sahibi olduktan sonra dahi başıma geldi ama ben bunu, hiçbir zaman mesele yapmadım. Oysa unvanlı olmadan önceki bir araştırmam, Besim Darkot’un olumlu görüşü ile 1964 de çıkmıştı (Kökboya). Ama “safran” yazım hala çıkmadı. Mikail Bayram Armağanı’nda çıkan “Kül-azık” yazımın en az üç dönüş hikayesini orada vermiştim. Resmi kurumlara bağlı olmadıklarını kabul ettiğim akademik dergilerde daha geniş bir yayın imkanı var sanıyorum. Ancak başka görüştekilerin fikirlerini de göz önüne almak kaydıyla. Bir misali Askeri Tarihten veririm. Benim, ilk askeri tarih seminerine sunmak istediğim bildiri özetimi başkan olan Korgeneral okudu ve kabul etti. Ama sıradan bir askerî tarih uzmanına gitseydi kabul edilmezdi. Çünkü orada ben askerlikteki “marş” komutunun çıkışını konu

ederek uygulamayı eleştiryordum. Nitekim bildirimini sunarken de eskiler tenkitlerini yaptılar. Ben bunu zaten bekliyordum.

Başarılar dilerim.

Prof. Dr. Tuncer BAYKARA

9 Aralık 2016

Küçükyalı